

NRS 0 = geen pijn 10 = meest ondraaglijke pijn die je kunt voorstellen

start zoveel mogelijk oraal, voorzie medicatie op een klokvast schema

Trap 1 (Lichte pijn: NRS ≤ 4)	Trap 2 (Matige pijn: NRS 4-6)	Trap 3 (Hevige pijn: NRS > 6)
<p>Dafalgan forte[®] 4 x 1 g/d PO</p> <ul style="list-style-type: none"> – max 1 maand, dan 3/d – herevalueer efficiëntie na 1 week <p>EN/OF</p> <p>NSAID</p> <ul style="list-style-type: none"> – herevalueer na 2 weken <p>contra-indicatie: actieve maagulcera, nier- of leverfalen, hartlijden, hoge dosis corticoiden (> 5 mg Dexamethasone of 40 mg Methylprednisolone)</p> <p>EN/OF</p> <p>Co-analgetica volgens indicatie</p>	<p>trap 1 behouden mét</p> <p>Oxycontin[®] 2 x 5 mg PO</p> <p>▼ Evalueer na 24 u</p> <ul style="list-style-type: none"> –NRS ≤ 4: behoud huidige dosering –NRS > 4: verdubbel dagdosis 	<p>Trap 1 behouden (Dafalgan[®] indien efficiënt, evt NSAID of co-analgetica)</p> <p>Opioïdnaïeve patiënten:</p> <ul style="list-style-type: none"> –Oxycontin[®] 2 x 10 mg OF –Palladone[®] SR 2 x 4 mg OF –Durogesic[®] 12 à 25 µg/u (per 3 dagen) OF –Transtec[®] 35 µg/u (½ à 1 pleister, per 3 dagen) – Mephenon 5 mg 3/d (na 1 week 1à2/d) <p>Als reeds opiaatgebruik: conversietabel</p> <p>Doorbraakdos: Oxynorm[®] Instant (terugbetaald) of Oramorph[®] volgens conversietabel (1/6 van dagdosis)</p> <p>▼ Evalueer na 24 u</p> <ul style="list-style-type: none"> –NRS ≤ 4 en weinig doorbraakmedicatie: behoud huidige dosering –NRS > 4 of gebruik van 3 x doorbraakdos/24u: verhoog dagdosis met 50% (als dagdosis morfine < 400mg) of 30% (als dagdosis morfine > 400mg). Pas doorbraakdos aan (conversietabel)
<p>Vanaf trap 3:-Steeds preventief Duphalac[®], Forlax[®] of Movicol[®] 1/d PO (2/d als reeds obstipatie aanwezig) - Eerste 3 dagen: Primperan[®] 10-20 mg 3/d PO (30 min. voor maaltijd)</p>		

NRS: Numerical Rating Scale. Doorbraakdos is steeds voorzien: dosis zie conversietabel, werksduur is normaal 4 uren. Indien pijn doorbreekt binnen de 2u na toediening doorbraakdos: verdubbel dosis doorbraakmedicatie. Als pijn doorbreekt na 2 uren: verhoog dosis doorbraakmedicatie met 50%. Als pijn doorbreekt na 4 uren: behoud huidige dosering.

Conversietabel

Dagdosis (mg/24u)	Equi-analgetische dosissen							
	30	60	90	120	180	240	360	480
Morfine PO	30	60	90	120	180	240	360	480
Morfine SC	15	30	45	60	90	120		
Morfine IV	10	20	30	40	60	80	120	160
Durogesic ^c	12,5 µg/u	25 µg/u		50 µg/u	75 µg/u	100 µg/u	150 µg/u	200 µg/u
Palladone SR ^a		2 x 4		2 x 8		2 x 16	48	64
Transtec ^g		35 µg/u	52,5 µg/u	70 µg/u		2 x 70 µg/u	3 x 70 µg/u	4 x 70 µg/u
Oxycontin ^b - Targinact ⁱ	15	30		60	90	120	180	240
Mephenon ^h	5-0-5	10-0-5	10-0-5	10- 0 - 10	15-0-15	20-0-20	20-0-20	30-0-30
Doorbraakdos (mg)								
Morfine PO	5	10	15	20	30	40	60	80
Oramorph drinkamp ^d	½ amp 10	1 amp 10	1,5 amp 10	2 amp 10	1 amp 30	1 amp 10 + 1 amp 30	2 amp 30	3 amp 30
Oramorph siroop ^e	2,5 ml	5 ml	7,5 ml	10 ml	15 ml	20 ml	30 ml	40 ml
Morfine SC	2,5	5	7,5	10	15	20	30	40
Morfine IV	2	3,3	5	6,6	10	13,2	20	27
Oxynorm Instant PO ^f		5		10	15	20	30	40

A) Palladone SR (4-8-16-24 mg) PO, evt capsule openen en vermengen met koud, zacht voedsel (niet op kauwen!); b) Oxycontin (5-10-20-40-80 mg) PO, kan ook rectaal maar dan 2/3 van equi-analgetische dosis; c) Durogesic 12,5-25-50-75-100 µg/u; d) Oramorph drinkampul (10 of 30 mg/5 ml); e) Oramorph siroop 100ml (2 mg/ml); f) Oxynorm Instant PO (5-10-20 mg, terugbetaald); g) Transtec 35-52,5-70 µg/u; h) Mephenon PO (5 mg, 1° week 3/d dan 1 à 2/d) of IV/IM 10mg/ml; i) Targinact (5-10-20-40 mg) PO

Werkingsduur van de verschillende toedieningsvormen			
Toedieningsvorm	Effect na	Max Effect	Werkingsduur
MS-Direct	30'	40-60'	4u
Oxynorm Instant	15'	45-60'	4u
Oramorph drinkamp/siroop	10-15'	45	4u
MS-Contin	45-60'	3,5 u	8-12u
Palladone SR	45-60'	1,5u	8-12u
Oxycontin - Targinact	45-60'		8-12u
Morfine IM	5-10'	25-40'	1-2 u
Morfine IV	2-5'	20'	1 u
Durogesic	12u à 14u		48-72 u
Transtec	12u		48-72 u

Overschakelingsschema's

Oxynorm Instant (Palladone IR) →	Palladone SR of Oxycontin
Palladone SR samen met laatste Oxynorm Instant (PalladoneIR)	
Oxynorm Instant (Palladone IR) →	Durogesic-Transtec
Geef Oxynorm (Palladone IR) nog 12 u verder na start Durogesic-Tran.	
Palladone SR →	Durogesic-Transtec
Kleef eerste Durogesic-Transtec samen met laatste Palladone SR	
Durogesic -Transtec →	Palladone SR
Start Palladone SR 10 u na verwijderen Durogesic-Transtec	
Palladone SR →	Morfine SC of IV-leiding
Start Morfine SC of IV-leiding in plaats van Palladone SR	
Morfine SC of IV-leiding →	Palladone SR -Oxycontin
Start Palladone SR 2 u vóór stop Morfine SC of IV-leiding	
Durogesic-Transtec →	Morfine SC of IV-leiding
Start Morfine SC of IV-leiding 12 u na verwijderen Durogesic-Transtec	
Morfine SC of IV-leiding →	Durogesic-Transtec
Start Durogesic-Transtec 12 u vóór stop Morfine SC of IV-leiding	

NSAID : best afbouwen zodra NRS < 4

- PO smelttablet Feldene lyotab® 20 mg 1/d (
- PO Ibuprofen 600 mg 2/d (langdurig) tot 800 mg 4/d (kortdurend)
- PO Voltaren® 50 mg 2/d (langdurend) tot 4/d (kortdurend)
- PO Arcoxia 60 mg 2/d (kortdurend), 1/d (langdurig)
- IV Dynastat®: 40 mg 2/d (kortdurend, Contra-indicatie allergie op medicatie met huidreacties of sulfonamiden)

Bij neveneffecten opioïden:
Obstipatie

- * consult gastro-entero
- * Relistor® (12mg/amp) SC 1x/d, om andere dag tot effect 1 amp (62-114 kg)
NI (kl<30) : 8mg (62-114kg) of 0,075-0,15 mg/kg
Terugbetaald bij palliatieve pt, Cave GI ulceraties
- * Targinact® : (voorw. terugbetaling : obstipatie en reeds terugbetaling Oxycontin)
-oxycodone 5 mg – naloxone 2,5mg
-oxycodone 20 mg – naloxone 10 mg
- * eventueel overschakelen naar Transtec®, SC morfine, Durogesic®

Nausea/braken

- * 1^e keus: Primperan® 10-20 mg 3/d PO (30 min. voor maaltijd) of suppo 20mg 3/d (1 u voor maaltijd)
- * 2^e keus: Haldol® 3 keer 10 druppels (1 mg)/d (opm Primperan® en Haldol® niet associëren)
- * laatste keus: Zofran® of Avessa® 4 mg IV of IM (geeft met morfine belangrijke obstipatie)

Verwardheid/delir

- * oorzakelijke factoren uitzoeken
- * Haldol® 3 keer 10 druppels (1 mg)/d na advies arts
- * verlagen opioïd met 25% of overschakelen naar ander opiaat (bv Palladone®, Durogesic®)

Langdurige sedatie (normaal eerste dagen)

- * stop niet essentiële sedativa
- * 25% opioïdreductie
- * Overschakeling naar Durogesic® of Oxycontin®

Jeuk

- * Zofran® of Avessa® 4 mg IV, evt overschakelen op Palladone®

Xerostomie (droge mond)

- * geplette ijsblokjes, zure snoepjes, kauwgom
- * Oral balance gel® 3-4/d
- * Evian® of Vittel® spray

Myoclonieën

- * reductie opioïd dosis
- * Midazolam 15 mg IV OF SC/24u, Rivotril® 2/d 0,5 tot 2 mg PO OF Valium® 10-20 mg IV/24u OF 2 x 5 mg PO of rectaal

Doorbraakdosissen bij slikstoornissen :

- * Oxynorm instant (terugbetaald) : smelttablet, desintegreert op tong door speeksel
- * Fentanyl SL (niet terugbetaald) : sublinguale toediening van fentanyl, starten met 50µg en titreren naar behoefte. Geen conversiegegevens want geen correlatie tussen effect en plasmaspiegels.
- * Laatste keuze : sufentanyl via neusspray. Contacteer hiervoor de dienst anesthesie.

Soort pijn	Medicatie
Botpijn	NSAID's, Dexamethasone 4-8 mg/d, Medrol® 1 à 2 x 32 mg/d, Zometa®, Radiotherapie (RT)
Intracranieële hypertensie	Dexamethasone 12-16 mg/d OF Medrol® 3 à 4 x 32 mg/d OF Solumedrol® 125 mg
Dreigende dwarslesie	RT en Dexamethasone: start 10mg IV, nadien 1 à 2 keer 8 mg (1 week) OF Solumedrol®: start 125mg IV, nadien 3 à 4 x 32mg PO (1 week)
Hepatomegalie (bv levermeta's)	Medrol® 1 à 2 x 32 mg/d OF Dexamethasone 4-8 mg/d
Vena Cava Superior syndroom	Medrol® 2 à 4 x 32 mg/d OF Dexamethasone 8-16 mg/d , RT
Lymfangitis carcinomatosa	Medrol® 1 à 2 x 32 mg/d OF Dexamethasone 4-8 mg/d
Neuropathische pijn	Redomex® -amitriptyline 10 mg 's avonds 1/d (opbouwen tot 75 mg 1/d), contra-indicatie: hartritmestoornissen, hartlijden, ernstige AHT, prostatisme, gesloten hoekglaucoom Lyrica® 2 x 75 mg PO (opbouwen tot 2 x 150 mg, max 2 x 300mg/d)
Kolieken	Buscopan® 10 mg (tot 6/d) IV, PO of suppo
Epigastrische pijn	advies gastro-entero
Hypercalcemie	Zometa®, Corticoïden

Corticoïden gedurende 1 week geven, indien geen effect: stoppen. Indien gunstig effect: dosisreductie met 25% per week overwegen. Dexamethasone liefst 's ochtends in één dosis geven, merknamen: Acedexam® 5 mg/ml IM-IV, Oradexon® 1,5 mg PO. Omeprazole 20 à 40 mg PO associëren bij oudere patiënten of als maagulcus in voorgeschiedenis aanwezig is, of gelijktijdig gebruik van NSAID of anti-coagulantia.